معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

دانشگاه آزادی‌ها از حمایت مالی «کانون پتنت» بهره‌مند می‌شوند

نشست رؤسای سراها و مراکز رشد در سیرجان برگزار می‌شود

سارا طاهری
خبرنگار گروه دانشگاه

دانشگاه آزاد اسلامی این روزها در حال ترسیم مسیری جدید در نوآوری و مالکیت فکری خود است؛ همکاری با «کانون پتنت»، دریچه‌ای تازه برای پژوهشگران و دانشجویان بازکرده تا ایده‌ها و دستاوردهای علمی خود را از مرحله آزمایشگاه تا ثبت بین‌المللی دنبال کنند. این همکاری شامل حمایت مالی، مشاوره‌های تخصصی و پشتیبانی در مسیر PCT می‌شود تا اختراعات دانشگاهی علاوه بر ثبت رسمی، امکان تجاری‌سازی نیز پیدا کنند. همزمان، نشست معاونان پژوهشی دانشگاه بستری برای بازنگری آیین‌نامه‌ها، شناسایی هسته‌های کلیدی پژوهشی و الگوبرداری از داستان‌های موفقیت فراهم کرده است. کمیسیون‌های تخصصی شکل گرفته در این نشست، فرصتی ایجاد کرده‌اند تا فعالیت‌های پژوهشی واحدها شفاف و عملیاتی شود، انگیزه و شور پژوهشی در میان معاونان افزایش یابد و سیاست‌های دانشگاه با ظرفیت‌های اجرایی همسو شود. مسیر نوآوری دانشگاه به مراکز رشد و سراهای نوآوری نیز کشیده شده است. در هفته سوم بهمن، نشست رؤسای سراها و مراکز رشد در سیرجان برگزار می‌شود تا مأموریت‌های هر مرکز مشخص و تیم‌سازی دانشجویی تقویت شود، همچنین خروجی‌های پژوهشی به بازار منتقل شوند. گفت‌وگوی «فرهیختگان» با حامد افشاری، معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد درباره جزئیات حمایت‌های «کانون پتنت»، خروجی نشست معاونان پژوهشی و جلسه رؤسای سراهای نوآوری را در ادامه از نظر می‌گذرانید.

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد، در ابتدای سخنان خود در تشریح جزئیات همکاری دانشگاه آزاد با کانون مدیریت دارایی‌های فکری (کانون پتنت) گفت: «کانون پتنت مجموعه‌ای از حمایت‌های عمومی را در سطح کشور ارائه می‌کند و دانشگاه آزاد اسلامی نیز به دنبال بهره‌مندی هدفمند از این حمایت‌ها است. تاکنون ورود جدی به این موضوع صورت نگرفته بود، اما اکنون تلاش می‌شود این ظرفیت به صورت عملی در دانشگاه مورد استفاده قرار گیرد.» او افزود: «کانون پتنت از ۹۰ درصد اختراعاتی که قرار است در عرصه بین‌المللی ثبت شوند حمایت می‌کند. هنگامی که یک اختراع برای ثبت در کشورهای مختلف آماده می‌شود، این کانون بخش عمده هزینه‌ها و فرایندهای مرتبط را پوشش می‌دهد.» افشاری با اشاره به سازوکار بررسی اولیه کانون پتنت خاطرنشان کرد: «پیش از هرگونه حمایت، تیم تخصصی این کانون ارزیابی‌هایی لازم را برای تعیین قابلیت ثبت اختراع به صورت کارشناسی انجام می‌دهد. این بررسی‌ها تعیین می‌کند آیا اختراع از نظر معیارهای علمی، حقوقی و فنی قابلیت ثبت دارد یا خیر.»

او یادآور شد: «دانشگاه آزاد تا پیش از دوران کرونا جشنواره‌هایی تحت‌عنوان «جشنواره اختراعات» را برای شناسایی و معرفی ایده‌های برتر برگزار می‌کرد؛ اما پس از شیوع کرونا، این برنامه‌ها متوقف شد. خوشبختانه جشنواره اختراعات با دستور دکتر رنجبر، رئیس دانشگاه آزاد دوباره شکل گرفته است. هدف اصلی این رویداد آن است که میزان ثبت اختراعات داخلی افزایش پیدا کند و موضوع مالکیت فکری در سطح دانشگاه جدی‌تر دنبال شود. از سوی دیگر بسیاری از خدمات، محصولات و فناوری‌هایی که توسط استادان و دانشجویان توسعه می‌یابد، قابلیت ثبت بین‌المللی دارند و دانشگاه در تلاش است برای آن‌ها نیز مالکیت حقوقی ایجاد کند.»

حامد افشاری در ادامه خاطرنشان کرد: «برخی از این دستاوردها حاصل رساله‌های دکتری، پایان‌نامه یا تحقیقات مراکز پژوهشی و طرح‌های اعضای هیئت‌علمی و دانشجویان است و لازم است سازوکاری فراهم شود تا این دارایی‌های فکری به درستی حفاظت و در عرصه بین‌الملل ثبت شوند.»

دفاتر کانون پتنت در دانشگاه آزاد برپا می‌شوند

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد با اشاره به سازوکار حمایتی کانون پتنت توضیح داد: «این کانون پس از بررسی‌های تخصصی، ۹۰ درصد هزینه‌های ثبت بین‌المللی اختراعات را تقبل می‌کند. بنابراین ما با این کانون تفاهم کردیم که هم دفاتر ثبت پتنت را در داخل دانشگاه داشته باشیم و هم به طور کامل از این حمایت‌های مالی برخوردار شویم و بخش عمده هزینه‌های ثبت پتنت در نظام PCT و کشورهای مختلف به کمک این کانون تأمین شود و روند ثبت و پیگیری اختراعات تسهیل شود.» افشاری همچنین به برنامه‌های ترویجی و آموزشی اشاره کرد و گفت: «کانون پتنت علاوه بر حمایت مالی، مجموعه‌ای از دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی را نیز ارائه می‌دهد. این برنامه‌ها در جشنواره اختراعات که قرار است در بهمن ماه برگزار شود ارائه خواهد شد و مخترعان و افراد علاقه‌مند می‌توانند از ظرفیت‌های آموزشی و ترویجی آن بهره‌مند شوند.»

حامد افشاری در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به عملکرد کانون پتنت در ثبت اختراعات بین‌المللی بیان کرد: «تاکنون حدود ۷۰۰ اختراع از طریق این کانون در خارج از کشور به ثبت رسیده است. کانون پتنت به شبکه گسترده‌ای از دفاتر ثبت اختراع در کشورهای مختلف دسترسی دارد و از این طریق امکان پیگیری و ثبت پتنت‌ها در سطح جهانی را فراهم می‌کند.» او با اشاره به معاهده همکاری ثبت اختراع (PCT) اظهار کرد: «این معاهده که زیر نظر سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) اداره می‌شود، یکی از مسیرهای اصلی برای ثبت بین‌المللی اختراعات است و بخش زیادی از کشورهای جهان عضو آن هستند. ایران نیز از اعضای این معاهده است و از این مسیر می‌توان فرایند ثبت بین‌المللی را آغاز کرد.» افشاری با اشاره به هزینه‌های سنگین ثبت اختراعات خارجی گفت: «در حال حاضر filing اولیه برای ثبت یک اختراع عضو هیئت‌علمی یا دانشجوی ما در مسیر PCT حدود ۱۵۰ میلیون تومان هزینه دارد و کانون پتنت ۹۰ درصد این مبلغ را تقبل می‌کند. اگر قرار باشد یک اختراع به طور مستقیم در کشورهایی مانند آمریکا ثبت شود، هزینه آن می‌تواند به حدود ۱۲ هزار دلار برسد؛ رقمی که برای بسیاری از مخترعان و پژوهشگران قابل تأمین نیست و همین حمایت مالی نقش مهمی در تسهیل روند ثبت دارد.» او تأکید کرد: «کانون پتنت ابتدا بررسی‌های فنی لازم را انجام می‌دهد و تنها اختراعاتی را که از نظر تخصصی ظرفیت ثبت و حفاظت حقوقی دارند مورد حمایت قرار می‌دهد. در مسیر PCT، اعتبار یک پتنت معمولاً حدود دو و نیم سال است و پس از این دوره، اطلاعات آن عمومی می‌شود. بنابراین در این بازه زمانی باید اقدام‌های لازم برای تجاری‌سازی و ورود به بازار صورت گیرد.»

پشتیبانی از فرایند تجاری‌سازی اختراعات

افشاری افزود: «یکی از برنامه‌های مهم کانون پتنت، پشتیبانی از فرایند تجاری‌سازی است. اگر در دوره دو سال و نیمه PCT مشخص شود که یک فناوری ظرفیت تجاری‌سازی دارد، کانون پتنت برای ثبت آن در کشورهایی که بازار و فرصت تجاری وجود دارد نیز کمک می‌کند. این حمایت‌ها پس از آن انجام می‌شود که اختراع ابتدا در مسیر PCT ثبت شده و سپس برای ورود به کشورهای هدف مورد ارزیابی قرار گیرد.»

او با اشاره به نقش حمایتی کانون پتنت برای ثبت اختراعات بین‌المللی گفت: «هزینه ثبت در مسیر PCT حدود ۱۵۰ میلیون تومان است و کانون پتنت ۹۰ درصد این مبلغ را پرداخت می‌کند. علاوه بر حمایت مالی در مرحله ثبت، یکی دیگر از برنامه‌های مهم این کانون پشتیبانی از فرایند تجاری‌سازی اختراعات است و در صورت برخورداری یک فناوری از ظرفیت تجاری، کانون پتنت وارد عمل شده و حمایت‌های لازم را ارائه می‌دهد.»

افشاری با بیان اینکه یکی از مباحث اصلی در مذاکرات با کانون پتنت، توسعه برنامه‌های آموزشی و ترویجی بوده است؛ به این معنا که کارگاه‌هایی برای فرهنگ‌سازی در حوزه ثبت اختراع، ارائه مشاوره‌های تخصصی و آشنایی مخترعان با مراحل تجاری‌سازی برگزار شود. به گفته او، ایجاد دفاتر همکار ثبت اختراع در دانشگاه نیز یکی از محورهای تفاهم بوده تا دانشگاه بتواند خدمات لازم را در داخل مجموعه خود ارائه کند.

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد توضیح داد: «بر اساس این تفاهم، هر زمان که دانشگاه تشخیص دهد یک ایده یا فعالیت پژوهشی قابلیت ثبت اختراع دارد، موضوع با کانون پتنت مطرح خواهد شد و پس از بررسی‌های تخصصی، در صورت تأیید، فرایند ثبت و تأمین هزینه‌ها آغاز می‌شود.»

به گفته افشاری این جریان ابتدا با ثبت در مسیر PCT شروع می‌شود و سپس در صورت وجود ظرفیت تجاری، مراحل ثبت در کشورهای هدف نیز دنبال خواهد شد. او تأکید کرد بخش مهمی از این همکاری‌ها با برنامه‌های فرهنگ‌سازی آغاز می‌شود و جشنواره اختراعات که قرار است برگزار شود، نخستین بستر عملی اجرای این برنامه‌ها خواهد بود. به گفته او در این جشنواره مخترعان، اعضای هیئت‌علمی، رؤسای استان‌ها و معاونان پژوهشی با سازوکارهای ثبت و تجاری‌سازی اختراعات آشنا می‌شوند. افشاری یادآور شد: «دانشگاه قصد دارد پس از جشنواره نیز روند آموزش و فرهنگ‌سازی در این حوزه را گسترش دهد تا نظام ثبت و تجاری‌سازی اختراعات در دانشگاه آزاد اسلامی تقویت شود و دستاوردهای پژوهشی امکان ورود به بازارهای داخلی و بین‌المللی را پیدا کنند.»

آیین‌نامه‌های پژوهشی بازنگری می‌شوند

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به برگزاری نشست همایش معاونان پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی که چندی پیش برگزار شد، توضیح داد: «این نشست با سخنرانی کلیدی دکتر رنجبر، رئیس دانشگاه، روحیه تازه‌ای در خصوص فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه آزاد ایجاد کرد، همچنین بیان سیاست‌های جدید دانشگاه در حوزه پژوهش و فناوری، امید و انگیزه را در میان معاونان پژوهشی دوچندان و آنان را برای افزایش فعالیت‌های خود ترغیب کرد.» او با اشاره به تشکیل چندین کمیسیون تخصصی در جریان این نشست افزود: «در جریان این نشست چند کمیسیون تخصصی ایجاد و مقرر شد فعالیت آن‌ها پس از نشست نیز ادامه داشته باشد. هدف اصلی این کمیسیون‌ها بازنگری و به‌روزرسانی آیین‌نامه‌های پژوهشی است؛ چراکه برخی اسناد و آیین‌نامه‌ها از سال ۱۳۹۸ تاکنون به روز نشده و لازم است متناسب با شرایط اجرایی واحدهای دانشگاهی اصلاح شوند.»

افشاری تأکید کرد: «یکی از مهم‌ترین اهداف این کمیسیون‌ها نزدیک‌تر کردن ارتباط واحدهای دانشگاهی با ستاد مرکزی است. به عبارت بهتر به دنبال آن هستیم تا با اصلاح این آیین‌نامه‌ها فاصله صف و ستاد را نزدیک‌تر کنیم. بسیاری از فرایندها و نیازها در صف (واحدهای دانشگاهی) دیده می‌شود؛ اما در آیین‌نامه‌ها بازتاب پیدا نکرده و این کمیسیون‌ها قرار است این فاصله را کاهش دهند.» او در ادامه افزود: «یکی دیگر از محورهای بحث در نشست معاونان پژوهشی، شناسایی ظرفیت‌های موجود در واحدهای دانشگاهی و برنامه‌ریزی برای استفاده سریع و مؤثر از آن‌ها بود. در کمیسیون‌ها این موارد می‌تواند شفاف‌تر مطرح شود و سریع‌تر جمع‌بندی شود. هدف این است که ارتباط معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری با واحدها پررنگ‌تر شود و هر جا ظرفیت و امکان توسعه وجود دارد، بلافاصله اقدامات عملی تعریف شود.» او خاطرنشان کرد: «کمیسیون‌های تخصصی قرار است جلسات ماهانه داشته باشند تا موضوعات پژوهشی و اجرایی به صورت شفاف‌تر بررسی شود و تصمیم‌ها سریع‌تر به نتیجه برسد.»

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد در ادامه درباره نقش کمیسیون‌های تخصصی توضیح داد: «علاوه بر بررسی آیین‌نامه‌ها و رویه‌های اجرایی، این کمیسیون‌ها محل بهره‌برداری از ایده‌ها و فکرهای نو در سیاست‌گذاری حوزه‌های پژوهش، فناوری و نوآوری نیز هستند. یکی از محورهای مهم، شناسایی هسته‌ها و افراد کلیدی است که می‌توانند محور توسعه باشند و شبکه‌ای از تیم‌های فناور شکل دهند تا روی آن‌ها سرمایه‌گذاری شود و پروژه‌های پژوهشی و فناورانه پیشرفت کند.» او افزود: «بر اساس دستور کار و فرمایشات دکتر رنجبر، برخی محورهای اصلی نشست شامل ایجاد آزمایشگاه‌های ملی در استان‌هایی با ظرفیت بالا بود تا بر اساس پتانسیل‌ها و قابلیت‌های موجود، این مراکز به توسعه فناوری‌های کلیدی کمک کنند، همچنین اولویت‌های فناورانه برای برخی استان‌ها تعیین شده تا تمرکز و برنامه‌ریزی مؤثرتری در زمینه پژوهش و نوآوری داشته باشند. به طور مثال در حوزه‌هایی مانند بخش بذر، با توجه به موفقیت‌های پیشین، تلاش شد فعالیت‌ها با جدیت و تمرکز بیشتری دنبال شود.»

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد با بیان اینکه یکی دیگر از برنامه‌های ویژه این نشست، معرفی «داستان‌های موفقیت» بود، ادامه داد: «در واقع داستان‌های موفقیت معرفی شدند تا هم امیدآفرینی شود و هم الگوهایی برای واحدهای دانشگاهی فراهم شود، به طور مثال سامانه «ست» در استان آذربایجان شرقی داستان موفقیت خود را در این نشست بیان کرد.»

به گفته افشاری این اقدام هم موجب ایجاد امید و انگیزه در دیگر واحدها شد و هم فرصت الگوبرداری و توسعه نمونه‌های موفق را در سایر استان‌ها فراهم کرد. او تأکید کرد: «کمیسیون‌های تخصصی علاوه بر این جلسات ماهانه، بستر مناسبی برای شناسایی ظرفیت‌های نوآورانه در واحدهای دانشگاهی فراهم می‌کنند تا اقدامات پژوهشی و فناوری با سرعت و اثربخشی بیشتری در دانشگاه آزاد اسلامی پیگیری شود.» او افزود: «همان‌طور که پیش‌تر در زمینه ثبت اختراعات و حمایت‌های کانون پتنت توضیح داده شد، دانشگاه ظرفیت‌های بالقوه‌ای در معاونت علمی، بنیاد ملی علم و دیگر نهادها دارد که نسبت به آن‌ها غفلت شده است و ما می‌توانیم از ظرفیت‌های آن‌ها برای اهرم کردن منابع مالی و توسعه فعالیت‌های پژوهشی و فناورانه استفاده کنیم. این مباحث در نشست معاون پژوهشی مورد بحث و پیگیری قرار گرفت و دانشگاه تلاش دارد با پررنگ‌تر کردن این ظرفیت‌ها، حداکثر بهره‌برداری را از آن‌ها داشته باشد.»

برگزاری نشست رؤسای سراها و مراکز رشد در بهمن‌ماه

افشاری در بخش دیگری از این گفت‌وگو در پاسخ به پرسشی درباره برنامه‌های آتی معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری گفت: «دانشگاه برنامه‌ریزی کرده تا پایان سال، نشست‌هایی با رؤسای سراها و مراکز رشد برگزار شود. هفته سوم بهمن‌ماه اولین نشست از این دست در سیرجان برگزار خواهد شد تا سیاست‌گذاری‌های کلیدی در حوزه سراها و مراکز رشد پیگیری و برنامه‌های عملیاتی هر مرکز مشخص شود.»

او افزود: «یکی از محورهای اصلی این نشست «پویایی فعالیت‌ها» است؛ به این معنا که هر مرکز رشد و سرا باید با توجه به مأموریت‌های تعریف شده، برنامه‌های خود را ارائه دهد، فعالیت‌هایشان رتبه‌بندی و رصد شود و خروجی‌ها به صورت عملیاتی قابل ارزیابی باشند.»

هر مجموعه فناورانه دانشگاه یک نقشه راه مشخص

افشاری تأکید کرد: «در حال برنامه‌ریزی هستیم تا قبل از برگزاری نشست، سراهای نوآوری برنامه‌های خود را ارائه دهند و به صورت عملیاتی یک دستور کاری برای هر سرا و مرکز رشد داشته باشیم و نقشه راه مشخص باشد. یکی از بحث‌هایی که در حال حاضر داریم در خصوص مراکز رشد است که مراکز رشد باید نقش خود را پررنگ‌تر کنند و تیم‌سازی‌ها را در داخل دانشگاه با اهمیت ویژه‌تری جلو ببرند و پذیرای تیم‌های دانشجویی باشند.» معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری در پایان گفت: «برنامه‌هایی با همکاری باشگاه پژوهشگران جوان طراحی شده تا تیم‌های دانشجویی محصول‌محور و خدمت‌محور شکل بگیرند و از حمایت و سرمایه‌گذاری نهادهای مالی دانشگاه بهره‌مند شوند.» به گفته او خروجی این تیم‌ها در نهایت وارد پارک‌های علم و فناوری شده و توسعه پیدا خواهند کرد. این نشست اولین تجربه از نوع خود در دانشگاه است و هدف آن است که برنامه‌های سراها و مراکز رشد به صورت منسجم، عملیاتی و پویا پیش بروند.

معمار تمدنی که ربع رشیدی را بر صخرهٔ دانش بنا نهاد

۵ درس از خواجه رشیدالدین برای علم‌وفناوری عصر حاضر

دکتر محمدرضا حصارکی و دکتر علی حاجی‌شمسایی
عضو هیئت‌علمی و پژوهشگر حوزه فرهنگ و تمدن

خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی (۷۱۸-۶۴۸ق)، پزشک، مورخ، ادیب و وزیر نامدار عصر ایلخانی، نه‌تنها چهره‌ای برجسته در تاریخ ایران، بلکه یکی از بنیان‌گذاران نهادهای علمی – تمدنی جهان اسلام به شمار می‌رود. او با تسلط بر علوم پزشکی، تاریخ، فلسفه و الهیات، الگویی بی‌نظیر از «دانشمند – سیاست‌مدار» را به نمایش گذاشت. دوران وزارت او در دربار ایلخانان مغول-به‌ویژه در خدمت غازان خان و اولجایتو-دورانی طلایی از ثبات، عمران و شکوفایی فرهنگی بود که ایران پس از حمله مغول به‌شدت به آن نیاز داشت. خواجه رشیدالدین در مقام وزیر، اصلاحات گسترده‌ای در نظام مالیاتی، کشاورزی (با تأکید بر توسعه آبیاری و باغداری) و تجارت انجام داد. او با ترویج تولید علم کاربردی در کشاورزی و پزشکی و همچنین حمایت از صنایع و هنرها الگویی از توسعه پایدار و چندبعدی ارائه داد که در آن اقتصاد، علم و فرهنگ هم‌راستا حرکت می‌کردند. مجموعه وقف‌نامه ربع رشیدی (اوقاف‌نامه رشیدیه) که جزئیات مالی، اداری و سازمانی این مجموعه را شرح می‌دهد، سندی بی‌همتا در تاریخ مدیریت علمی و وقف در جهان اسلام است.

مهم‌ترین یادگار ماندگار خواجه رشیدالدین، تأسیس «ربع رشیدی» در تبریز بود. این مجموعه عظیم، تنها یک کتابخانه یا مدرسه نبود، بلکه یکی از پیشرفته‌ترین و یکپارچه‌ترین شهرک‌های علمی – پژوهشی در تاریخ جهان اسلام به شمار می‌رود. ربع رشیدی با الگوبرداری از نظام‌های پیشرفته وقف، به‌صورت یک بنیاد خودگردان اداره می‌شد و شامل: کتابخانه‌ای با ده‌ها هزار جلد کتاب، مدارس متعدد، بیمارستان (بیمارستان رشیدی)، مسجد، کارگاه‌های رنگرزی و کاغذسازی، حمام، اقامتگاه‌های دانشجویان و استادان و حتی کارگاه‌های نگارگری و خطاطی بود. در این مجموعه، دانشمندان از اقصی‌نقاط جهان - از چین تا اندلس - گرد هم آمده و به پژوهش، ترجمه و تألیف می‌پرداختند. این نگاه یکپارچه و سیستماتیک به تولید دانش که زیرساخت‌های مالی، رفاهی و پژوهشی را با هم ترکیب می‌کرد نمونه‌ای بی‌بدیل در عصر خود بود.

آثار علمی خواجه رشیدالدین، به‌ویژه «جامع‌التواریخ»، گواهی بر وسعت نگاه و عمق دانش اوست. این اثر، نخستین تلاش نظام‌مند و جامع برای نوشتن تاریخ جهانی در تمدن اسلامی است که نه‌تنها تاریخ اسلام و ایران، بلکه تاریخ چین، هند، اروپا، یهود و حتی فرقه‌های مسیحی و بودایی را در بر می‌گیرد. تدوین این اثر عظیم، با همکاری گروهی از مورخان و مترجمان در ربع رشیدی انجام شد و نشان‌دهنده نگاه فرهنگی، جمع‌گرا و مبتنی بر اسناد او به دانش است. رویکرد او در تاریخ‌نگاری، از تقلیل‌گرایی قومی یا مذهبی پرهیز کرده و بر پیوندهای تمدنی تأکید داشت.

درس‌هایی برای عصر حاضر

نگاهی به زندگی و آثار خواجه رشیدالدین، الگوهای ارزشمندی برای نظام آموزشی و مدیریتی امروز ارائه می‌دهد:

۱ دانشگاه به‌مثابه شهر علم: الگوی ربع رشیدی نشان می‌دهد که نهاد دانش باید اکوسیستمی زنده و خودگردان باشد که آموزش، پژوهش، فناوری، صنایع فرهنگی و خدمات رفاهی را در یک فضای فیزیکی و اجتماعی یکپارچه گرد هم آورد. این الگو برای «پارک‌های علم‌وفناوری» و «مجموعه دانشگاهی» امروزی الهام‌بخش است.

۲ تاریخ‌نگاری جهانی و گفت‌وگوی تمدن‌ها: رویکرد فراقومی و فراگیر خواجه در «جامع‌التواریخ»، ضرورت آموزش تاریخ جهان و تقویت سواد بین‌فرهنگی را در نظام آموزشی امروز یادآور می‌شود. در جهانی که به هم پیوسته‌تر شده، درک متقابل تمدن‌ها یک ضرورت است.

۳ نظام وقف به‌مثابه مدل پایدار تأمین مالی علم: مدل هوشمندانه وقف برای اداره ربع رشیدی، می‌تواند الگویی برای تأمین مالی پایدار، غیردولتی و مردمی مراکز علمی امروز باشد و استقلال دانشگاه‌ها را تضمین کند.

۴ ترکیب دانش تخصصی با مدیریت کلان: خواجه رشیدالدین نشان داد که تخصص عمیق در حوزه‌هایی مانند پزشکی و تاریخ، مانعی برای مدیریت حکمرانی موفق نیست، بلکه می‌تواند آن را دقیق‌تر، مبتنی بر شواهد و دانش‌بنیان کند. این پیام مهمی برای تربیت مدیران در عصر حاضر است.

۵ تولید دانش کاربردی و مسئله‌محور: توجه او به توسعه کشاورزی، پزشکی و هنرهای کاربردی در کنار علوم نظری، نشان‌دهنده ضرورت پیوند دانشگاه با صنعت و جامعه و پاسخگویی علمی به نیازهای عینی است.

سرانجام کار خواجه رشیدالدین غم‌انگیز بود. او در سال ۷۱۸ قمری به دستور سلطان ابوسعید بهادرخان به قتل رسید و ربع رشیدی نیز بعدها غارت و ویران شد؛ اما میراث فکری و تمدنی او، به‌ویژه نگاه نظام‌مند و بین‌فرهنگی‌اش به تولید و نهادسازی دانش، چراغی فراروی آینده است. در عصری که آموزش عالی با چالش‌هایی مانند جزیره‌ای عمل کردن، مشکلات تأمین مالی و دوری از مسائل واقعی جامعه روبه‌روست، بازخوانی الگوی ربع رشیدی و خواجه رشیدالدین فضل‌الله می‌تواند راهگشای خلق نهادهای دانشی پایدار، مؤثر و انسان‌ساز باشد.

سه‌شنبه ۳۰ دی ۱۴۰۴
شماره ۴۶۱۱
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

مجری انحصاری تبلیغات دانشگاه آزاد اسلامی
کانون تبلیغاتی سپهر جوان
۰۹۳۹۸۸۸۸۶۹۹

آگهی مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی واحد گنبدکاووس در نظر دارد نسبت به واگذاری هریک از موارد زیر به‌صورت جداگانه و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکاران و متقاضیان واجد شرایط اقدام نماید:
۱. پیمانکاری راهبری، تعمیر و نگهداری تأسیسات، اثاثیه و تجهیزات
۲. پیمانکاری نگهداری فضای سبز
۳. پیمانکاری فعالیت‌های امور خدماتی و نظافت محوطه و ساختمان‌های آموزشی و اداری و نگهبانی
متقاضیان محترم می‌توانند به مدت ده (۱۰) روز کاری از تاریخ انتشار این آگهی، جهت دریافت اسناد مناقصه و کسب اطلاعات بیشتر به نشانی زیر مراجعه نمایند:
گنبدکاووس، بلوار شهید صیاد شیرازی، دبیرخانه دانشگاه آزاد اسلامی واحد گنبدکاووس یا از طریق وب‌سایت: Gonbad.iau.ir تلفن تماس: ۵-۳۳۳۸۹۱۰۲-۰۱۷ داخلی ۲۰۱
روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گنبدکاووس

مدرک موقت: آقای مهدی الهیان فرزند: اصغر دارای شماره شناسنامه و کدملی: ۰۹۰۱۲۳۰۹۰۱ صادره: کاشمر رشته: حسابداری صادره از سما دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر به شماره گواهی موقت ۱۳۹۴۲۱۲۰۰۳۰۳ مفقود گردیده و فاقد اعتبار است. از یابنده تقاضا می‌شود گواهینامه مذکور را به آدرس: خراسان رضوی شهرستان کاشمر دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر به صندوق پستی ۱۶۱ ارسال نماید.

نوبت دوم
آگهی مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد در نظر دارد سرویس‌دهی ایاب‌وذهاب داخلی دانشجویی خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به واجدین شرایط واگذار نماید؛ لذا از متقاضیان دعوت می‌شود در صورت تمایل به شرکت در این مناقصه و دریافت اسناد، حداکثر ظرف مدت ده روز کاری پس از تاریخ انتشار این آگهی به سایت اینترنتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد به آدرس www.iaun.iau.ir (قسمت مزایده/مناقصه) مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند. شرایط مناقصه: هر متقاضی واجد شرایط اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی می‌توانند به اختیار خود در مناقصه فوق شرکت و پیشنهاد قیمت ارائه دهد.
مبلغ واریزی بابت خرید اسناد مناقصه مذکور ۱۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال (پانزده میلیون ریال) می‌باشد.
مبلغ ضمانت شرکت در مناقصه ۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (چهار میلیارد ریال) می‌باشد.
هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد. *دانشگاه در رد یا قبول هرکدام از پیشنهادات مختار است. آدرس دبیرخانه کمیسیون معاملات: نجف‌آباد، بلوار دانشگاه، دانشگاه آزاد اسلامی نجف‌آباد، ساختمان کتابخانه مرکزی تلفن دبیرخانه کمیسیون: ۰۳۱-۴۲۲۹۲۰۲۰ Email:monaghese@iaun.ac.ir